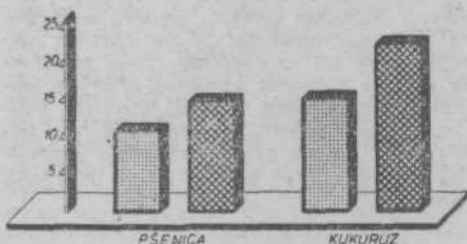

Brčanski okraj računa s trikrat večjimi tržnimi presežki po izpolnitvi petletnega plana

Temeljne značilnosti perspektivnega plana za razvoj kmetijstva v brčanskem okraju so nekoliko pretirana opreznost v doseganju rezultatov, toda tudi natančen račun, kaj naj se doseže v prihodnjih petih letih in s kakšnimi ukrepi.

V pridelovanju rastlin računajo po planu z občutnimi skoki. Izraženi v odstotkih so zelo pomembni, toda absolutne številke so — posebno v primerjavi s pričakovani v drugih žitorodnih področjih — v primerjavi z možnostmi prenizke. Saj je brčanski okraj žitnica Bosne in Hercegovine in daje več kakor tretjino vseh tržnih presežkov v republiki.

V stotih

Kar se tiče drugih kultur, računa plan, da bo povprečni pridelek na hektar porasel: pri ječmenu od 11,9 na 15,7, pri ovsu od 8,9 na 10,9, pri konoplji od 57,9 na 79, pri sončnicah od 9,4 na 10,8, pri sladkorni pesi od 115,4 na 212,8, pri krompirju od 70,5 na 100 in pri fižolu od 8,5 na 10,7 stotov.

Glede na to, da računajo z določeno spremembo strukture setvenih površin, to je, da se bodo povečale površine zasejane s pšenico, vrtninami, sladkorno peso in drugimi industrijskimi rastlinami, ti ste, ki so zasejane s koruso pa neznatno zmanjšale, računajo, da bo skupni pridelek pšenice porasel od 23 na 41 tisoč ton, korusa od 89 na 143 tisoč, sladkorne pese od 18 na 51 tisoč in krompirja od 15 na 28 tisoč ton. Kljub večji predelavi in osebni potrošnji bodo tržni presežki žita porasli za 315 odstotkov, industrijskih rastlin za 270, vrtnin za 211, krmnih rastlin za 225 in sadja za 107 odstotkov.

Dvakrat več prašičev in 250 tisoč novih sadnih dreves

Plan računa z znatnim povečanjem sklada živine. Najvišji dvig je določen pri prašičih, ki jih bo v l. 1961 90 tisoč v primerjavi z 41 tisoč, kolikor jih je sedaj. Število govedu se bo povečalo od 69 na 85 tisoč, perutnine pa od 390 na 520 tisoč. Kljub občutnemu povečanju števila živine, bo vendarle napredek najbolj viden v povečanju njene produktivnosti, pri govedu pa v popolni spremembi strukture črede v korist molznih krav (sedaj odpade več kakor polovico na vprežne krave).

Ta na sadju najbolj bogat okraj v Bosni in Hercegovini računa tudi z znatnim povečanjem sadovnjakov. Okraj bo dobil 250 tisoč novih rodnih dreves, od česar bo odpadlo na slive 190 tisoč, drugo pa na jablane, hruške, višnje, orehe in drugo sadje. V primerjavi s 3 milijoni sedanjih dreves povečanje ni veliko, zato pa računajo z znatnim povečanjem pridelka na drevo. Dosedanji povprečni pridelek sliv na drevo je znašal

16, plan pa računa s povprečjem 18,8 kg, pri jabolkah namesto s 14,2 s 27,3, pri hruškah namesto s 15,3 s 27,2, pri višnjah namesto s 11,6 s 16,6 itd.

Ce bodo ti računi uresničeni, tedaj bo brčanski okraj prideloval 73 tisoč ton žita, 41 tisoč ton industrijskih rastlin, 37 tisoč ton vrtnin, 123 tisoč ton krmnih rastlin in 10 tisoč ton sadja več kakor sedaj.

Trije okoliši v okraju

Vse okrajno področje je razdeljeno na tri okoliše. Razdelitev je odvisna od kakovosti zemljišča in pridelovalnih možnosti posameznega kraja. Plan podrobno ugotavlja, v katerem okolišu bo težišče na pridelovanju rastlin, v katerem na živinoreji ali sadjarstvu. Za tretji hriboviti okoliš računajo z zmanjšanjem setvenih površin, zato pa z znatnim pove-

čanjem sadovnjakov, medtem ko računajo v prvem ravninskem okolišu s povečanjem setvenih površin na račun nerentabilnih sadovnjakov, travnikov in orne zemlje. Za uresničenje tako obsežnega plana potrebujejo 5 milijard in 416 milijonov din investicijskih sredstev. Devetdeset odstotkov sredstev bo šlo za melioracije — izvedbo zemeljskih del in namakalnih naprav — ostanek investicij pa je določen za nakup plemenske živine, zasajevanje sadovnjakov, študije, raziskovanja in drugo. Po porabi teh investicij in z izvedbo ukrepov, ki so določeni v planu, pričakujejo, da se bo skupna vrednost letne kmetijske proizvodnje povečala za 5 milijard 310 milijonov din v l. 1961 ali za 65 odstotkov več, kakor so dosegali zadnja leta. Samo ta primerjava nam pove, s kako velikimi rezervami razpolaga ta okraj.

I. Bodnaruk

V zaječarskem okraju bodo največ investirali v poljedelstvo

V osnutku perspektivnega plana za razvoj gospodarstva v zaječarskem okraju ima kmetijstvo pomembno mesto. Za povečanje in stabilizacijo kmetijske proizvodnje do leta 1961 računajo s skupnimi bruto investicijami v višini 3.575.790.000 din, od tega v poljedelstvo nad milijardo in 242 milijonov, v sadjarstvo približno 260 milijonov, vinogradništvo blizu 312, živinorejo nad 266 in v predelavo 904 milijone din. Tu so upoštevane tudi možnosti kmetijskih organizacij in individualnih proizvajalcev.

Več kakor polovico določenih investicij bo torej vloženo v poljedelstvo, od tega največ za mehanizacijo, drugo pa za reguliranje struge reke Timok, šolanje kadrov, študije in raziskovanja itd. V živinoreji bodo največ potrošili za nakup

plemenske živine, medtem ko računajo v vinogradništvu in sadjarstvu predvsem z zasajevanjem plantažnih sadovnjakov in vinogradov. Na področju predelave bodo investirali pretežno v gradnjo kleti in mlekarne.

Znatno del sredstev bo investirano tudi v gradnjo gradbenih objektov. Za nakup živine določena sredstva bodo porabili predvsem za potrebe kmetijskih organizacij socialističnega sektorja in kreditiranje individualnih proizvajalcev — kooperantov. Investicije za študije in raziskovanja se večinoma nanašajo na pedološke raziskave in izdelavo okrajne pedološke karte. Sredstva, ki so določena za šolanje kadrov, bodo v znatni meri porabljeni tudi za štipendiranje. B. N.

Zimski program klubov naprednih zadružnikov v osiješkem okraju

V vaseh osiješkega okraja bodo izkoristili zimsko dobo za strokovno usposabljanje kmetijskih delavcev na socialističnih gospodarstvih, zadružnikov in drugih kmetovalcev. Tečaj bodo organizirali klubi naprednih zadružnikov. Ker so v poljedelstvu v tem pogledu precej napredovali, bodo letošnjo zimo posvetili večjo skrb izobraževanju kmetijskih proizvajalcev v živinoreji. Tečaji bodo težili za tem, da bodo obiskovalci dobili čim več praktičnega znanja v vzdrževanju hlevov in krmljenju živine, da bodo spoznali možnosti za povečanje mlečnosti krav, za rejo perutnine itd.

Podrobnejše plane strokovnega izobraževanja zadružnikov in drugih kmetovalcev bodo izdelali na širših sestankih, ki jih bodo te dni imeli v krajih, kjer imajo svoje sedeže občine. Na teh sestankih bodo predvsem razpravljali, kako usmeriti delovanje klubov v skladu s splošnimi prizadevanji po napredku kmetijstva. S pomočjo družbenih organizacij si bodo prizadevali, da bi s klubi zajeli čim več zadružnikov in individualnih kmetov. Zato bodo

klube in njihove sekcije organizirali v vseh vaseh, kjer se zanje zanimajo.

Poseben načrt tečajev za strokovno izobraževanje bodo izdelali za tiste vase, kjer se proizvajalci zanimajo za ustanavljanje skupin za pridelovanje pšenice, korusa, sladkorne pese, reje živine in perutnine.

V okrajnem odboru klubov naprednih zadružnikov poudarjajo, da bi bilo potrebno zaradi čim boljšega izobraževanja kmetijskih delavcev na področju osiješkega okraja spremeniti in dopolniti tudi učni program v dvoletnih šolah za vaško mladino. Ena izmed takih sprememb naj bi bila tudi v tem, da bi posvetili več pozornosti strokovnemu delu pouka in tako predlagajo, naj bi obiskovalci teh šol sodelovali pri praktičnem delu na ekonomijah.

K. K.